

Davacı : İstanbul Barosu Başkanlığı

Vekili :

Davalı : Milli Eğitim Bakanlığı ANKARA

Vekili :

Davanın Özeti :20/03/2012 gün ve 28239 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği'nin; eski Yönetmelikte özel öğretim kurumu binalarının idari birimlerinde "Atatürk Köşesi" bulunması gerekli iken dava konusu Yönetmelikte bu hususa yer verilmemiş olması ve "Atatürk Köşesi"nin nasıl olması gerektiğine ilişkin ayrıntılı düzenlemenin de yapılmamış olması nedeniyle eksik düzenleme içerdiği gerekçesiyle iptali istemidir.

Savunmanın Özeti : 20/06/2017 tarih ve 30102 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile Yönetmeliğin dava konusu edilen 8. Maddesinin (c) bendinde değişikliğe gidilmiş olup söz konusu bu değişiklikten ötürü davanın konusuz kaldığı savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hakimi :

Düşüncesi : Dava konusu Yönetmelik'te davalı idarece sonraki tarihte düzenleme yapıldığı görüldüğünden, dava konusu Atatürk Köşesine yer verilmemesine ilişkin eksik düzenleme yönünden davanın esası hakkında karar verilmesine hukuken olanak bulunmadığı düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı :

Düşüncesi : Dava; 20/03/2012 gün ve 28239 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliğinin; özel öğretim kurumu binalarının idari birimlerinde "Atatürk Köşesi"ne yer verilmemesi ve "Atatürk Köşesi"nin nasıl olması gerektiğine ilişkin ayrıntılı düzenlemenin de yapılmamış olması nedeniyle eksik düzenleme içerdiği gerekçesiyle iptali istemiyle İstanbul Baro Başkanlığınca Milli Eğitim Bakanlığına karşı açılmıştır.

İşbu dava; üç ayrı hususla ilgili hukuka aykırılık ileri sürülerek Yönetmeliğin iptali istemiyle 10.4.2012 tarihinde açılmış; Danıştay Sekizinci Dairesinin davanın ehliyet yönünden reddine dair 25/04/2012 günlü, E:2012/3349, K:2012/1929 sayılı kararı, İdari Dava Daireleri Kurulunun 25.6.2014 tarih ve E:2012/2180, K:2014/2784 sayılı kararıyla, Yönetmelikte *Atatürk Köşesine yer verilmemesine ilişkin eksik düzenlemenin* iptali istemi yönünden bozulmuş; Yönetmeliğin iptali istenen diğer maddeleri yönünden ise onanarak kesinleşmiş olup; bozulan kısım yönünden inceleme yapılmıştır.

Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Yönetmeliğinin "Atatürk köşesi" başlıklı 8. Maddesinde işbu dava devam ederken 20.6.2017 tarihinde yayımlanan değişiklik ile "(Ek ibare:RG-20/6/2017- 30102) anlamlı bir kompozisyon oluşturacak şekilde Atatürk köşesi oluşturulur." şeklinde ekleme yapılmış ise de; bu ekleme Danıştay İDDK'nun 2.2.2017 tarihli yürütmenin durdurulması kararından sonra yapılmış olduğundan işin esasını incelemek gerekmiştir.

Anayasamızın "Başlangıç" kısmında; Türk Vatanı ve Milletinin ebedi varlığını ve Yüce Türk Devletinin bölünmez bütünlüğünü belirleyen bu Anayasanın, Türkiye Cumhuriyetinin kurucusu, ölümsüz önder ve eşsiz kahraman Atatürk'ün inkılâp ve ilkeleri doğrultusunda; Türk Milleti tarafından demokrasiye âşık Türk evlatlarının vatan ve millet sevgisine emanet ve tevdi olunacağı; "Eğitim ve öğretim hakkı ve ödevi" başlığını taşıyan 42. maddesinin üçüncü fıkrasında; eğitim ve öğretimin, Atatürk ilkeleri ve inkılâpları doğrultusunda, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre, Devletin gözetim ve denetimi altında yapılacağı; bu esaslara aykırı eğitim ve öğretim yerlerinin açılmayacağı, aynı maddenin altıncı fıkrasında; özel ilk ve orta dereceli okulların bağlı olduğu esasların, Devlet okulları ile erişilmek istenen seviyeye uygun olarak, kanunla düzenleneceği kurala bağlanmıştır.

5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 6. maddesinde; kurumlarda eğitim-öğretim ve yönetimin, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununda ifade edilen Türk Milli Eğitiminin genel amaç ve ilkelerine uygun olarak yürütüleceği hüküm altına alınmıştır.

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun "Genel Amaçlar" başlığını taşıyan 2. maddesinin 1. fıkrasında; Türk Milletinin bütün fertlerini, Atatürk inkılap ve ilkelerine bağlı; Türk Milletinin milli, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; insan haklarına ve Anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devleti olan Türkiye Cumhuriyetine karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek Türk Milli Eğitiminin genel amaçları arasında sayılmıştır.

20/03/2012 gün ve 28239 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren dava konusu Yönetmeliğin "Atatürk Köşesi" başlıklı 8. maddesinde dava açıldığı tarihteki şekliyle; "Kurumların girişinde temiz, düzenli ve kolayca görülebilecek en uygun yerde Atatürk köşesi oluşturulur." kuralına yer verilmiştir. Davaya konu Yönetmelikle yürürlükten kaldırılan 08/03/2008 tarihli ve 26810 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliğinin 30/10/2009 gün ve 27391 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 3. maddesiyle değiştirilen 8. maddesinde; "(1) Kurum binalarında;

a) Özel okul öncesi eğitim kurumlarında, eğitim etkinliklerinin yapıldığı alanların dışında uygun bulunan bir yerde, Atatürk inkılâp ve ilkelerini içeren anlamlı bir kompozisyon

T.C.
DANIŞTAY
SEKİZİNCİ DAİRE

Esas No : 2016/11557

Karar No : 2018/1077

oluşturacak şekilde Atatürk Köşesi düzenlenir.

b) Özel ilköğretim okullarında Atatürk köşesi, okul binasının girişinde, uygun bir yerde temiz, düzenli, Atatürk'ün hayatını, inkılâplarını yansıtacak ve anlamlı bir kompozisyon oluşturacak şekilde düzenlenir.

c) Özel ortaöğretim okulları ile diğer özel öğretim kurumlarında, yönetimin bulunduğu binanın girişinde kolayca görülebilecek en uygun yerde Atatürk köşesi oluşturulur. Atatürk köşesine zeminden yüksekte, Atatürk'ün büstü veya maskı konulur. Atatürk'ün fotoğrafı, Türk Bayrağı, İstiklâl Marşı ve Atatürk'ün Gençliğe Hitabesi uygun biçimde asılır. Atatürk köşesinde madalyon, gravür, fotoğraf, Atatürk'ün eğitimle ilgili sözleri ile kitap, tablo ve levhalara da yer verilebilir." düzenlemesi yer almıştır.

Aynı şekilde, mülga 14/02/2006 gün ve 26080 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Yaygın Eğitim Kurumları Yönetmeliğinin "Türk Bayrağı ve Atatürk Köşesi başlığını taşıyan 30. maddesinde; "Kurumlarda, yönetimin bulunduğu binanın girişinde kolayca görülebilecek en uygun yerde Atatürk köşesi oluşturulur. Atatürk köşesine zeminden belli yükseklikte hazırlanan bir kaide üzerine Atatürk'ün büstü konulur. Atatürk'ün fotoğrafı, ayaklı kaidede Türk Bayrağı, İstiklâl Marşı ve Atatürk'ün Gençliğe Hitabesi uygun biçimde asılır. Atatürk köşesinde madalyon, gravür, fotoğraf, Atatürk'ün eğitimle ilgili özdeyişleri ile kitap, tablo ve levhalara da yer verilebilir." kuralı yer almıştır.

Anayasamızın başlangıç kısmında ve 1739 sayılı Kanunda belirtilen amaçlar doğrultusunda, Türk Devletini ve Milletini ebediyete kadar yaşatacak, çağdaş uygarlığın ve medeniyetin ortağı ve öncüsü yapacak Türk Milletinin bütün fertlerinin, Atatürk inkılap ve ilkelerine bağlı olarak yetiştirilmesi milli eğitim sistemimizin temel amacıdır.

Bu amacın gerçekleştirilmesi bağlamında; özel öğretim faaliyetinin, Atatürk ilke ve inkılâpları doğrultusunda evrensel hukuka, demokrasi ve insan haklarına uygun ve bir bütünlük içinde yerine getirilmesi ekseninde özel öğretim kurumlarında yer alacak olan "Atatürk Köşesi'nin" bu amaç ile bütünlük taşıyacak nitelik ve içerikte olması gerektiği kabul edilmelidir.

Bu durumda; davaya konu Yönetmelik maddesi ile "Atatürk Köşesinin" Türk Millî Eğitiminin amaçları doğrultusunda Atatürk ilke ve inkılâplarını yansıtacak ve anlamlı bir kompozisyon oluşturacak şekilde düzenlenmemesinin, Anayasaya ve 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanununa dayanan Türk Millî Eğitiminin temel ilke ve kurallarına aykırı olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

Açıklanan nedenlerle, Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliğinin dava konusu "Atatürk Köşesine" ilişkin düzenlemenin iptali gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Sekizinci Dairesince işin gereği görüşüldü:

Dava, 20/03/2012 gün ve 28239 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği'nin; eski Yönetmelikte özel öğretim kurumu binalarının idari birimlerinde "Atatürk Köşesi" bulunması gerekli iken dava konusu Yönetmelikte bu hususa yer verilmemiş olması ve "Atatürk Köşesi"nin nasıl olması gerektiğine ilişkin ayrıntılı düzenlemenin de yapılmamış olması nedeniyle eksik düzenleme içerdiğinden bahisle iptali istemiyle açılmıştır.

Dairemizin 25/04/2012 tarih ve E:2012/3349, K:2012/1929 sayılı kararıyla; 2577 sayılı Kanun kapsamında iptal davasının hukuki nitelikleri göz önüne alındığında, idari işlemlerin, ancak bu idari işlemle meşru, kişisel ve güncel bir menfaat ilgisi bulunanlar tarafından iptal davasına konu edilebileceğinin kabulünün zorunlu olduğu, 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 76. ve 95. maddeleri uyarınca hukukun üstünlüğünü savunmak ve korumakla görevli olduğu belirlenen baroların, hukukun üstünlüğünü savunmak ve korumaya ilişkin görevlerinin meslek grupları ve mesleki faaliyetleri gereği yürütülen iş ve işlemleri kapsadığı, tüm hukuki iş ve işlemler için görev ve sorumluluklarının bulunduğu kabul edilmesinin hukuken mümkün olmadığı, aksi düşüncenin, 2577 sayılı Kanun'un 2. maddesinde öngörülen menfaat ihlali koşulunun etkisizleştirilmesi ve yok sayılması sonucunu doğuracağı anlaşıldığından ve özel öğretim kurumlarının açılış ve işleyişine ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla yürürlüğe konulan dava konusu Yönetmeliğin Baroların görev alanı ile bir ilgisi bulunmadığı açık olduğundan, davacı Baronun dava konusu Yönetmeliğin iptalini istemekte meşru, güncel ve kişisel menfaatinin bulunmadığı gerekçesiyle davanın ehliyet yönünden reddine karar verilmiştir.

Dairemiz kararının temyiz edilmesi üzerine Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 25/06/2014 gün ve E: 2012/2180, K:2014/2784 sayılı kararıyla; dava konusu Yönetmelikte Atatürk Köşesine yer verilmemesine ilişkin eksik düzenlemenin iptali isteminin dışında kalan kısımları yönünden davanın ehliyet yönünden reddine ilişkin kısmında hukuka aykırılık bulunmadığı, Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği'nde Atatürk Köşesine yer verilmemesine ilişkin eksik düzenlemenin iptali istemi yönünden davanın ehliyet nedeniyle reddine ilişkin kısmı açısından; 08/03/2008 günlü, 26810 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliğinde Atatürk Köşesi düzenlemesine yer verilmemesine ilişkin eksik düzenleme Danıştay Sekizinci Dairesi'nin 24/09/2008 günlü, E:2008/3863 sayılı kararıyla hukuka aykırı bulunarak yürütmesinin durdurulmasına karar verilmesine ve ardından aynı Dairenin 29/1/2010 günlü, E:2008/3863, K:2010/387 sayılı kararıyla iptal edilmesine rağmen, dava konusu Yönetmelikte bu yargı kararı dikkate alınmaksızın yine Atatürk Köşesi düzenlemesine yer verilmemesi suretiyle hukuk devleti ve Anayasa'nın 138. maddesinin zorunlu gereği olan "yargı kararlarının gereklerinin yerine getirilmesi" ilkesinin bertaraf edildiği öne sürüldüğü, bu bağlamda,

T.C.
DANIŞTAY
SEKİZİNCİ DAİRE

Esas No : 2016/11557

Karar No : 2018/1077

yargı kararının uygulanmadığını öne sürerek Atatürk Köşesine yer verilmemesine ilişkin eksik düzenlemenin iptalini istemek yönünden menfaat ilgisine sahip olduğunun kabulü gerektiğinden, anılan kısım yönünden davanın ehliyet yönünden reddine ilişkin Daire kararında hukuki isabet görülmediği gerekçesiyle Dairemiz kararı kısmen onanmış kısmen bozulmuş akabinde, davalı Milli Eğitim Bakanlığı'nın kararın düzeltilmesi istemi reddedilmiştir.

Yukarıda belirtildiği üzere dava konusu Yönetmelikte Atatürk köşesine yer verilmemesine ilişkin eksik düzenlemenin iptali istemi dışında diğer kısımlar yönünden Dairemizce verilen ehliyet ret kararı kesinleşmiş olduğu açıktır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 46. maddesinin 1. fıkrasında; Danıştay dava daireleri kararlarına karşı Danıştay'da temyiz yoluna başvurulabileceği, 2575 sayılı Danıştay Kanununun 38. maddesinde; İdari Dava Daireleri Kurulunca idari dava dairelerinden ilk derece mahkemesi olarak verilen kararların temyizen inceleneceği, 2577 sayılı Kanunun 49. maddesinin 4. fıkrasında da; idare mahkemelerinin bozmaya uymayarak eski kararında ısrar edebileceği öngörülürken, Danıştay İdari ve Vergi Dava Daireleri Kurulları kararlarına uyulmasının zorunlu olduğu belirtilerek, Danıştay dava dairelerinin ilk derece mahkemesi olarak verdiği kararların temyizen bozulması halinde ise ısrar olanağı tanınmamıştır.

Bu nedenle, bozma kararı üzerine yeniden bir karar verilmesi gerekmektedir.

Olayda iş bu dava dosyasında talep edilen yürütmenin durdurulması isteminin Dairemizin 01/11/2016 tarih ve 2016/11557 sayılı kararı ile reddi üzerine Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 02/02/2017 gün ve E: 2016/1703 sayılı kararıyla; Anayasamızın başlangıç kısmında ve 1739 sayılı Kanunda belirtilen amaçlar doğrultusunda, Türk Devletini ve Milletini ebediyete kadar yaşatacak, çağdaş uygarlığın ve medeniyetin ortağı ve öncüsü yapacak Türk Milletinin bütün fertlerinin, Atatürk inkılap ve ilkelerine bağlı olarak yetiştirilmesi milli eğitim sistemimizin temel amacı olduğu, bu amacın gerçekleştirilmesi bağlamında; özel öğretim faaliyetinin, Atatürk ilke ve inkılâpları doğrultusunda evrensel hukuka, demokrasi ve insan haklarına uygun ve bir bütünlük içinde yerine getirilmesi ekseninde özel öğretim kurumlarında yer alacak olan "Atatürk Köşesi'nin" bu amaç ile bütünlük taşıyacak nitelik ve içerikte olması gerektiği ve davaya konu Yönetmelik maddesi ile "Atatürk Köşesinin" Türk Milli Eğitiminin amaçları doğrultusunda Atatürk ilke ve inkılâplarını yansıtabilecek ve anlamlı bir kompozisyon oluşturacak şekilde düzenlenmemesinin, Anayasaya ve 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununa dayanan Türk Milli Eğitiminin temel ilke ve kurallarına aykırı olduğu gerekçesiyle davalı idarenin itirazı kabul ederek Atatürk Köşesine yer verilmemesine ilişkin eksik düzenlemenin yürütmesinin durdurulmasına karar verilmiş olup; söz konusu bu kararın davalı idareye tebliğinden sonra 20/06/2017 tarih ve 30102 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 02/02/2017 gün ve E: 2016/1703 sayılı kararı doğrultusunda düzenleme yapıldığı görüldüğünden, dava konusu Atatürk

T.C.
DANIŞTAY
SEKİZİNCİ DAİRE

Esas No : 2016/11557

Karar No : 2018/1077

Köşesine yer verilmemesine ilişkin eksik düzenleme yönünden davanın esası hakkında karar verilmesine hukuken olanak bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği'nde Atatürk köşesine yer verilmemesine ilişkin eksik düzenleme yönünden konusu kalmayan dava hakkında **karar verilmesine yer olmadığına**, dava sonucu itibariyle kısmen ehliyet ret kısmen karar verilmesine yer olmadığı ile sonuçlandığından aşağıda dökümü yapılan 607,70 TL yargılama giderinin haklılık oranına göre 303,85 TL'lik kısmının davacı üzerinde, 303,85 TL'lik kısmının davalı Milli Eğitim Bakanlığı üzerinde bırakılmasına, kararın verildiği tarihte yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre belirlenen 1.980,00 TL vekalet ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, 1.980,00 TL vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine, bu kararın tebliğ tarihini izleyen 30 (otuz) gün içerisinde, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'na temyiz yolu açık olmak üzere, 27/02/2018 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Üye

Üye

Üye

Üye

YARGILAMA GİDERLERİ	:
Harç Giderleri	: 428,70 TL
Posta Giderleri	: 179,00 TL
Toplam	: 607,70 TL